

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Gasparis Lechneri E Societate Iesv Theologi. Sodaliv Partheniv. Siue Libri Tres Qvibvs Mores Sodalivm Exemplis Informantvr

Lechner, Kaspar

Dilingæ, 1628

IX. Sodales durè arcteq[ue] se tractant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51916](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51916)

6. *Glorificate & portate Deum in corpore vestro. Nil potest addi, quod à libidine magis coërceat Christianum.*

I. Cor. 3. nisi audire velit & illud Paulinum: Si quis autem templum Dei violaverit, disperdet illum Deus. Nos ad aliam transeamus.

CAPUT IX.

SODALES DVRE arcteq, se tractant.

QUæ hoc capite de sensuum totiusque corporis coërcitione scribentur, alijs locis subinde tacta sunt, vt hic breuioribus esse liceat. Est autem hæc rebellium affectuum refrenatio tanti momenti, vt sine ea neque castitas, neque vlla virtus locum tenere possit, neque precandi studium vim magnam habeat, vt Asceticorum doctores produnt. Sed vt Sodales hac in palæstra se exercuerint, videamus.

*Necessitas Mor-
tificatio-
nis.*

*Gulam
refrenat.*

I. Prima in gulam luctatio suscipitur.

pitur. Herbipoli quidam maioris Ie- An. CIO.
iunij tempore quinquies in quadra- IOXCVI.
genas horas traxit in ediam. Alius pio
S. Catharinæ studio incensus, annum
totum eius honorandæ gratia carni-
bus abstinuit. Friburgi in Heluetijs
singulis Quadragesimæ hebdoma-
dis dies aliquos pane & aqua quidam
transegerunt.

II. Ex Sodalibus S. Annæ Olo- An. CIO.
mucensibus quidam sextis quibusq; IOLXXX
ferijs ob Christi necis memoriam, vi- II.
num non gustant : alij ijsdem diebus
pane & aceto victitant. Vino in ho- CIO.
norem Beatæ MARIÆ sacratioribus IOCXIX.
eius diebus Boholani quoque in Phi-
lippinis abstinent.

III. Ingolstadij & fuit & etiam-
num viget aliquorum consuetudo
diebus sabbathinis ieiunio Deiparam
venerandi. Aliqui triduana sibi ieiu- CIO.
nia eaque rigida, vt præter panem & IOXCVI.
aquam nil gustarent, indixerunt. Nō
erit iniucundum audire, vt ex ijsdem CIO.
intemperantiam aliquis castigari. IOCT.
Cum ille bibendo temperantiæ fines

nonnihil excessisset, & se liberalius inuitasset, facti pænitens, vt meritas à seipso pænas reposceret, celebriori quodam die mendicum inuitatum suam domum deducit: mensæ paratæ iubet accumbere: mox ad pedes eius deiectus osculatur vtrumque; assidens deinde mendico vnà prandet. Cum vellet bibere, surgit. iterumque prouolutus ad genua pauperis supplex ab eo petit potestatem bibendi. Id cum postremum faceret, non prius haurire voluit, quam mendicus inuitus atque abnuens sputo potum fædauisset. Nemo horreat: nunquam spurcius bibitur, quam cum nimium bibitur.

*Corpus
duriter
habent.
C10.
1061X.*

*25. 6. 9.
et seq.*

IV. Aspera corporis tractatio frequens Sodalibus esse debet, aliorum exemplo. Luxenburgii nudis pedibus Natalitijs matutinis interfuerunt. Niuium thoros alijs vñtatos supra memorauimus. diuerberationes statæ & quotidie ante oculos, & libro superiore recensitæ sunt. Michaelis Ayatumi in hoc genere fuit penè

in.

inexplebilis ardor. Quot diebus se-
 mel funiculis se cecidit: publicè ab alio
 flagellari sæpenumero postulavit. po-
 stremis vitæ suæ diebus enixè petijt, ut
 liceret sibi seminudo per publicas oppi-
 di plateas flagellis cedi: quare biduo
 ante eius mortem Michaeli adiuncti
 sunt quatuor collega, à quibus eam pe-
 nam à seminarij domo ad usque tem-
 plum Societatis IESV sustineret. Depo-
 sito igitur indusio umbilico tensus uni
 propria dat manu chirographum, in
 quo quicquid præconis voce publicè re-
 citari vellet descripserat: alteri tubam
 porrigit, tertio flagellum: ipse latus fla-
 grionis habitu incedere gestit ad eum
 omnino modum, quo uno ante mortem
 anno publicè plecti viderat Balanas
 quasdam Idolorum Sacerdotes. Stan-
 tem ita in procinctu militem, & iam
 ad verbera excipienda paratum, pe-
 dem subito reprimere iussit pater, piã
 illam voluntatem Deo tantisper satis
 fore persuadens, dum cõmodiore tem-
 pore factum ipsum concederetur. Dif-
 ficile ac durum fuit hoc imperium.

Michaeli, sed cessit; indignum se con-
pellans, qui Christi causa plagas acci-
peret. Hæc in Alphabeti appendice.

CIC.

10CII.

V. Mediolani alius fuit, qui no-

ctu ad orandum surgebat, easq; pre-
 ces nudis genibus absoluebat: tum
 se catena ferrea diuerberabat acri-
 ter. Neque hoc quotidiano suppli-
 cio contentus, ieiunio ferè nimio se
 macerabat, præter panem & aquam
 re nulla victitans. Ibidem cum aliqui
 flagro carerent, cingulo se ferro præ-
 fixo male multarunt.

An. CIC.

10LXXXV

VI. Dilinganorum quoq; in cor-
 pore edomando feruor pro exemplo
 proponi debet. Inuentus est, qui se
 nudo corpore peruolutaret in niui-
 bus, & qui hebdomas totas omni
 se potione fraudaret; & qui ad am-
 plicandum voluntariæ verberatio-
 nis ardorem inflicta vulnera acri sa-
 le conspergeret. alij sacculis denso
 lapillo refertis indormierunt, ne sua-
 uiter cubarent. Placet hunc feruorè
 in ipsorummet annalibus cognosce-
 re. *Multi Sodalium ad cogitationes*

turpium illices auerruncandas inge-
 niosi fuere, cum digitos dentibus inua-
 sissent, nomen IESV implorassent, nudis
 genibus manibusq; passis precati essent,
 culcitra incubuissent stramentitia, fa-
 me, cilicio, flagello, virgis elicito, saepe
 sanguine corpora sua vexauissent. Ex-
 tra Ieiunium Quadragesimale sibi
 ipsis in ediam frequentissime indixe-
 re, alij quemq; Veneris diem nullo liba-
 to liquore, alij vno contenti cibo, alij
 nullo traduxere. Vnus quidam tuenda
 Castimonie plusquam spartana sese
 virtute tractauit, siluam inijt hyeme
 peracri, niue prealta. Hic minime mol-
 lis ille mollem in niuem sese deponere,
 lacertisq; quam pote diductis saluta-
 tionem Angelicam globulis adnuoce-
 rando ad ultimum frequentare, tum
 quasi prolusisset, commentans animo
 illud diui Pauli, a se corpus castigari
 suum professi, virgas corripere interq;
 candorem niuium corpus sanguine
 purpurare. Amulus hunc alius no-
 cturno tempore, in Dormitorijs vita
 functorum, alysq; locis religiosi mortē

vita metam instituit contemplari, tum
ligulis, loro & are rigidis ita se conci-
dit, ut auersus aduersusque largiter
sanguinaret. Hactenus ô adolescens &
redi domum. Abest ab hac mensa sa-
linum: ergo & recentibus ac sponte do-
litis vulneribus salem adspersit in-
fricatq; memor vulnerum Christi Ser-
uatoris. Hinc fortasse minus mirabi-
mur (cunctis tamen absque inuidia
verbi propono) si tantas irrigationes
tanta fecunditas est consecuta, ut
quindecim omnino, repudiatis seculi
rebus in Societatem IESV concesserint.
Ita illi. Fuere qui Diuorum Benedicti
Francisci que exemplo in spinas ac
niues se abijcerent, aut digitum in
ignem extenderent, aut pectora saxo
tunderent aut pugnis faciem impete-
rent. Quidam sex omnino horas in-
geniculatus Christi Domini mortem
ac supplicia est contemplatus. Alius
vt ægroti subleuaret inopiam vino
suo abstinuit, obtulitque decum-
benti. Viginti sex diebus noctibusque
vnus asperitate setarum sese attriuit.

Vnas

Vnus retundendis lasciuiā insultibus An. CIO.
 ipsas decem horas sub graui, quod IOXC
 posuerat, saxo distensus in formam VII.
 crucis iacuit. Alius moribus vexa-
 bat linguam tantisper dum spurca
 cogitationum reprimeret.

VII. De Ingolstadiensibus illud CIO.
 quoque memoratu dignum reperio, IOXCIV.
 quod solo ieiunij verni tempore plus
 ducentæ Zonæ cilicinæ distributæ
 sint; nec tamen omnibus petentibus
 satisfieri potuerit. Ac fuit inter eos
 quidam, qui vrticas & rosarum spi-
 nas pro cilicio corpori applicuit,
 quem merito Rosam dixeris, qui si-
 ne spinis viuere noluerit. vt contra
 pro spinis eos habendos iudico, qui
 rosarum adscititias delicias sectatur.
 Ac certe felicior ille fuit, qui Nea- An. CIO.
 poli subito extinctus cum cilicio in- IOLXXX
 uentus fuit, quam nescio quis Vene- VI.
 ris nepotulus, qui rosarum inter fo-
 lia somnum capere consueuit.

VIII. Generosum etiam fuit fa- CIO.
 cinus & Xaueriano æmulum Sodalis IOCX.
 Antuerpiani, qui cum Sodalitio B.

Vir-

Virginis Angelico nomen dedisset, vt fidem suam Magnæ Matri arctius obstringeret, ter fune circa lumbos circumactō, quasi baltheo quodam fortis miles se constrinxit. Mox tamen attritis lateribus, exulcerata cute, asperior fuit dolor, quàm ferrent tantillæ vires. Post trimestre spatium rem apud magistrum cum fletu deposuit, qui è vestigio inolitum sanguinolentæ pelli funem cultro abscidit. Rectius enim quædam facta miramur, quàm imitemur.

*Animi
Victoria
nobiliss-
ma est.*

ci. 100.

IX. Verum vt animus corpori præstat, ita qui animum coërcent, præstabiliorem victoriam reportant, quàm qui corpori imperant. Ea autem pugna ferè in sui abiectioe cernitur. Exempla capite primo huius libri relata sunt; pauca tamen hic quoque subnectam. Treuiris pridie Natalis Domini post breuem de Seruatoris nostri amore atque humilitate dissertationem, Præfectus eximia pietate Sacerdos, vt propositum exemplum imitaretur positis humi genibus,

nibus, opus aliquod pium, quod exequetur, imperari sibi petijt. Quem reliqui facto illo piè commoti, certatim secuti sunt, & egregia sanè virtutum illarum documenta in nosocomijs præsertim ediderunt.

X. Granatenses pauperum adolescentium sumpsere patrocinium, pro quibus ipsi inter se per decurias diuisi, celebriores vrbs plateas obeunt, ac publicè Eleemolynam corrogant. E quibus mantica vnus onustus, nocte ac cælo pluuio, asperri-
CIO. 10CV.
 misque ventis flantibus, hanc pauperibus operam nauauit, tanto ciuium moru, vt nonnulli, quod dabant, flexis genibus porrigerent.

XI. Neapoli quidam in scaten-
CIO. 10CV.
 lepra hominem incidit, in eumque omnia pietatis exercuerat officia; æger admiratus viri pietatem grates agere incepit. Tum ille: *Ego verò, inquit, & gratias tibi agere debeo & immortales ago, qui pi operis faciendi ansam mihi præbueris; simulque caput acclinans leprosum hominem*

magna cum eius admiratione osculatus est.

CIS. 13CV.

XII. Limæ in Petuana prouincia Canonicus quidam in Sodalitatem cooptatus, beneficium hoc, veluti maximum quoddam ac singulare beatitudinis capessendæ indicium prædicauit. cumque intellexisset solere aliquibus hebdomadæ diebus Xenodochia à Sacerdotibus Sodalitatis adiri, ministeriorum deferendi gratia, ad ipsum id munus præstandum celerrimus accurrit, togaque ac pileo sepositis, summa animi voluptate pauperibus inseruiuit. Quod eo illustrius exemplum fuit, quo ipse scientia, ætate, dignitate magis omnibus antistabat.

CIS. 13
LXXXV
III.

XIII. Quo in genere obsequiorum auersos animos fortiter retinere, & tota vi eo applicare debuerunt. Ex Aletinâ Sodalitate seni quotidie ad Xenodochia publica mittebantur. Eorum vnus cum nescio quæ nausea inter abluendas lances animo facta fuisset, ad eam cohibendam

dam præclaro amuleto usus est. Nam reliquias esculentas inter retrimen- ta culinæ vel ante triduum abiectas auidè deuorauit, generosa suimet vi- ctoria.

XIV. Mediolani magna animo- C19.190.
rum alacritate in officijs illis Sodales occupantur. Perhorrescebat bo- nus quidam adolescens nomen Xe- nodochij, nedum adspectum; diui- no tandem impulsu Præsidem Sodalitij adit, animi sui mollitiem at- que imbecillitatem fatetur; ait vel- le se sibi vim facere. Constituitur dies: adest benè manè; itur ad infir- mos. Vbi in loci conspectum ven- tum est, ecce tibi expallescere ado-lescens, horrere, titubare, sudore dif- fluere, sed nihilominus Christi amo- re obfirmatus colligit se, cubiculum ingreditur, terram osculatur, cœ- leste numen ac vires implorat. Nec mora, strenuè se ad opus accingit, pallium abiicit, sternit lectos alia- que exequitur tâta alacritate, vt om- nibus incitamento postea fuerit, cui pri-

prius aliorum exempla vix esse cal-
caria potuerunt.

CIC.

10CV.

XV. Neapoli alius quidam tene-
rum nimis fastidium egregiè vltus
est. Nam cum in Nosocomio vlce-
rosum hominem sæpius contrecta-
set, domum reuersus seipsum ferre
vix poterat: auersabatur vel facti me-
moriæ: aquam, qua nefas ablueret,
quæritabat. Cum in promptu non el-
set, subito diuinitus generosior mens
homini immissa est: cæpit detestari
ignauiam suam; & vt in signe victoria
genus admirere, osculari ac lingere
eas partes, quæ magis vlcerum face
fuiſſent infectæ. Macte animi! hac ad
virtutem itur. *Illi enim maxime præ
ceteris in virtutibus proficiunt, qui ea
qua sibi magis grauiæ & contraria
sunt, viriliter vincere nituntur*, ait
Th. de Kempis. vt proinde Sodalibus
noſtris virtutum agendarum cupidis
athletica hæc viuendi ac vincendi
ratio præcipuè cordi eſſe debeat, vt
qui præſtanti indole non niſi ardua
atque magna ſibi propoſita habeant.

Sed

*l. 1. de i.
mit. c. 8. l.*

*Jul. Fac.
Francisc.
Arias
propriis
tractati-
bus.*

*Aluar. t.
2. l. 2. &*

Sed de toto illo genere alij vberibus perscripserunt. Hæc pro exemplo sufficiant.

*L. de Pōt.
l. 4. dicitur
spirit.*

CAPVT X.

SODALES ANIMI
robore præstant.

Fortitudo contemptum quendam diuitiarum, honorum & voluptatum, atque firmum propositum inhærendi bono honesto complectitur: tum maximè robur quoddam animi significat in sustinendis periculis audaciaque nimia moderanda. Quam in re etiam generosa Sodalium facinora non defuerunt.

*Vide S.
Th. 2. 2.
q. 123. a.
2. S. S.
Ambros.
l. 3. de off.
c. 36.*

I. Possent hic in medium afferri omnes ij, qui spretis his humanis diuiniorum vitæ degendæ rationem secuti sunt. Sed & longum foret multos percensere, & supra suo loco aliquorum exempla numeravi. Vnum tamen alterumue adijciam, in quo fortis indoles magis eluxit. Ex Sodalibus

*Religio-
nis obsta-
cula for-
titer per-
rumpit.*